

41. Oude uitdrukkingen*

‘Jao heesse, nae kénse kriege’ – ‘Durf gerust te vragen’

‘Wat unne sjaele wazel’ – ‘Wat een geklets, er is niets van waar’

‘Doe bis unne pinteneuker’ – ‘Jij hebt ook altijd opmerkingen’

Legio andere uitdrukkingen zijn er op internet te vinden. Bij tijd en wijle zullen er nog wel gebruikt worden, sommigen raken steeds meer in de vergetelheid. Maar plots kan er een uit je geheugen naar boven komen. Door toevallige gebeurtenissen in het dagelijkse leven of door opmerkingen van anderen denk je er weer aan. Dat overkwam mij laatst ook.

Naar Panningen om enkele boodschappen te doen; mooi de bestellingen op een briefje geschreven en ... jullie raden het al. Het briefje thuis laten liggen. Ik maakte mij daar niet druk om, aangezien ik dacht het meeste nog wel te weten. Na een parkeerplaats gevonden te hebben, liep ik langs de rekken van de supermarkt; het

winkelwagentje voor mij uit duwend. Voor en na stapelden de boodschappen zich erin op. Na gepind te hebben aan de kassa, terug naar de auto en naar het volgende adres. Alles verliep goed en tevreden reed ik terug naar huis.

Onderweg knaagde er iets in mijn hoofd; had ik wel alles bij me? Thuisgekomen het briefje van de tafel gepakt en gecontroleerd. O, jee. Toch nog iets vergeten. Belangrijk voor bij het eten. Terug maar, om de laatste bestellingen af te halen; met... het briefje nu. Tjonge, ik hoorde mijn moeder het vroeger nog zeggen:

‘Wat de kop vergèt, motte de bein besjélde’.

Ja maar, als... ik nou rustig de tijd ervoor had genomen en niet zo gehaast weg was gegaan. Als... ik het briefje maar meteen in mijn jaszak had gedaan. Als ... ik bij het pakken van de tas alles nog even gecontroleerd had. Als... ik het mobieltje maar bij me had gehad. Als Zo kun je nog wel even doorgaan. Hoe vaak komt het voor, dat we achteraf denken: ‘Als... als... als ...

Verspilde energie en gedane zaken nemen geen keer. Ook hier is een oude uitdrukking van toepassing: **'As de as brèkt, vèlt de kër.'** Komt zeker bij menigeen bekend voor.

Tja, uiteindelijk was het tijd om te eten. Hmm... het rook lekker in de keuken. De tafel gedekt en ik liet me de gerechten goed smaken. Zelfs de groente; rode kool. Hoe anders was dat vroeger. Met lange tanden zat ik dan aan tafel. De

geur van de rode kool drong door tot het diepste van mijn neus. Mijn smaakpapillen leden eronder. Wat een gruwelijke hekel had ik aan dit gerecht; zelfs als het geprakt werd onder de aardappelen. 'Minstens een lepel zul je ervan eten;

groente is gezond' kreeg je vaak te horen. Oftewel: **'Aete wat de pot sjaft!'**. Met hele kleine beetjes groente erop verdween de lepel in mijn mond. De woorden **'zaatvraeter'** en **'léknaas'** waren toentertijd zeker in meer gezinnen te horen. Gauw doorslikken en rillend schudde ik mijn hoofd. Zover ik mij herinner, lukte het me toch om die prak binnen te krijgen. Wat een geluk, dat de zelfgemaakte vanillepudding als nagerecht een heerlijke nasmaak achterliet in mijn mond.

Raar toch. Op latere leeftijd verdween de afkeer voor deze groente en het **'roedmoos'** smaakt nog altijd best.

Het aantal uitdrukkingen in het dialect is legio. Misschien kom ik er een andere keer op terug. Ik ga er nu mee stoppen. **'Ich hou d'r de pin in'**, zou menigeen zeggen.

** Niet overal werden de uitdrukkingen op dezelfde manier gezegd of geschreven. Dialecten verschillen in spraak en schrijfwijzen.*
